

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj-juni 2023/24
Institution	UCRS Gymnasiet HHX Ringkøbing
Uddannelse	hhx
Fag og niveau	Virksomhedsøkonomi A
Lærer	Jette Skarregaard
Hold	hh3b23

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Opstart af en virksomhed og dens vækst samt interessenter
Forløb 2	Virksomhedens økonomi, indtægter, omkostninger samt indtjening
Forløb 3	Årsregnskabet og registreringssystemet
Forløb 4	CSR
Forløb 5	Regnskabsanalyse
Forløb 6	Strategi
Forløb 7	Logistik
Forløb 8	Optimering af pris og knappe ressourcer
Forløb 9	Investering
Forløb 10	Finansiering, lån og renter

Forløb 1	Opstart af en virksomhed og dens vækst samt interessenter.
Forløbets indhold og fokus	• Virksomhedens idé • Kendetegner ved et start-up • Typer af iværksættere • Forskellige virksomhedstyper • Indholdet i en distributionskæde • Forskellige ejerformer, herunder deres fordele og ulemper • Indholdet af en forretningsplan samt udarbejdelse af en • Etableringsbudget samt finansieringsbehovet • Forskellige finansieringsformer • Resultatbudget samt likviditetsbudget • Virksomhedens interessenter og deres typiske ydelser og modydelser • Konflikter mellem interessenter • Shareholder value og stakeholder value • Samarbejde mellem virksomheden og dens interessenter • Gazelle- og højvækstvirksomhed • Mission, vision, mål og værdier
Faglige mål	Eleven skal kunne: • indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans • fortolke og formidle informationer om virksomhedsøkonomiske forhold bredt og i samspil med andre fag
Kernestof	Virksomheden og dens økonomi: • opstart af virksomhed • virksomhed i vækst
Anvendt materiale og omfang	Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime i-bog (2023) https://virksomhed.systime.dk/ Kapitel 1 + 2 + 6 + 7 + 8 + forskellige virksomheders hjemmesider Ca. 50 sider og 15 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, elevfremlæggelser samt opgaveløsning

Forløb 2	Virksomhedens økonomi, indtægter, omkostninger samt indtjening.
Forløbets indhold og fokus	• Indholdet i en virksomheds regnskab • Indholdet i resultatopgørelsen • Indholdet i balancen • Forskelle på indtægter og indbetalinger • Forskelle på udgifter, udbetalinger og omkostninger • Indtjening og likviditet • Variable omkostninger og deres forløb • Kapacitetsomkostninger og samlede omkostninger • Kalkulationer • Beregning og forståelse af DB pr. stk., DB i alt, DG samt BAP • Forhold der påvirker DG • Relevante nulpunktsberegninger • Lønsomheden af øget reklameindsats • Resultatopgørelsen efter bidragsmetoden • Differensomkostninger herunder sammenhængen mellem enhedsomkostninger og differensomkostninger • Omkostningsstruktur
Faglige mål	Eleven skal kunne: • afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder • identificere, formulere og løse problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold
Kernestof	Virksomhedsanalyse: • analyse af virksomhedens økonomiske udvikling på baggrund af årsrapporter og andet eksternt materiale på dansk og engelsk
Anvendt materiale og omfang	Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime i-bog (2023) https://virksomhed.systime.dk/ Kapitel 3 + 4 + 5 + 30 + diverse årsrapporter Ca. 60 sider og 25 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde samt opgaveløsning

Forløb 3	Årsregnskabet og registreringssystemet
Forløbets indhold og fokus	• Formålet med udarbejdelse af et årsregnskab • Udarbejdelse af resultatopgørelsen samt balancen i kontoform • Bogføringsreglerne • Kontoramme og kontoplan
Faglige mål	Eleven skal kunne: • anvende virksomhedsøkonomiske modeller, herunder modeller til optimering, og forklare modellernes forudsætninger • udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst • indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans
Kernestof	Rapportering: • udarbejdelse og præsentation af årsregnskabet
Anvendt materiale og omfang	Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime i-bog (2023) https://virksomhed.systime.dk/ Kapitel 9 + 10 + 11 + diverse årsrapporter Ca. 120 sider og 28 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde samt opgaveløsning

Forløb 4	CSR
Forløbets indhold og fokus	• CSR-begrebet • CSR-pyramiden • Code of Conduct • Ashridges model • Fordele og ulemper ved en virksomheds CSR-rapportering • Analyse af CSR-aktiviteter vha. kvantitativ og kvalitativ analysemetode
Faglige mål	Eleven skal kunne: • udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst • indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans • fortolke og formidle informationer om virksomhedsøkonomiske forhold bredt og i samspil med andre fag
Kernestof	Rapportering: • CSR rapportering Virksomhedsanalyse: • analyse af virksomhedens CSR indsats
Anvendt materiale og omfang	Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime i-bog (2023) https://virksomhed.systime.dk/ Kapitel 17 + 18 + forskellige virksomheders CSR-rapporter Ca. 90 sider og 12 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, projektarbejde, opgaveløsning samt elevfremlæggelser

Forløb 5	Regnskabsanalyse
Forløbets indhold og fokus	• Nøgletal • Formålet med at udarbejde en regnskabsanalyse • Indholdet i en regnskabsanalyse • Indekstal til belysning af udviklingen i en virksomheds omsætning og omkostninger samt aktiver • Udviklingen i de enkelte indekstal med udgangspunkt i oplysninger fra bl.a. ledelsesberetningen eller artikler • Niveauet på virksomhedens nøgletal sammenlignet med andre virksomheder • Analyse af en virksomheds indtjeningsevne, kapitaltilpasning, rentabilitet, soliditet samt likviditet
Faglige mål	Eleven skal kunne: • afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder • udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst • identificere, formulere og løse problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold • indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans • fortolke og formidle informationer om virksomhedsøkonomiske forhold bredt og i samspil med andre fag
Kernestof	Rapportering: • udarbejdelse og præsentation af årsregnskabet Virksomhedsanalyse: • analyse af virksomhedens økonomiske udvikling på baggrund af årsrapporter og andet eksternt materiale på dansk og engelsk
Anvendt materiale og omfang	Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime i-bog (2023) https://virksomhed.systime.dk/ Kapitel 12 + 13 + 14 + 15 + 16 + forskellige virksomheders årsrapporter Ca. 210 sider og 60 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, projektarbejde, opgaveløsning samt elevfremlæggelser

Forløb 6	Strategi
Forløbets indhold og fokus	• Begrebet strategi og væsentlige karakteristika ved en virksomheds strategi • Sammenhængen mellem værdiskabelse og strategi • Vigtigheden af at udvikle og implementere den rette strategi • Brancheanalyse vha. Porters Five Forces og vurdere en branches attraktivitet på baggrund af brancheanalysen • Virksomhedens værdiskabelse vha. af Porters værdikæde • Virksomhedens konkurrencestrategi vha. Porters generiske strategier • Virksomhedens vækststrategi vha. af Ansoffs vækstmatrice • SWOT • Sammenhænge mellem strategi og nøgletallene • Vigtigheden af at bruge forskellige metoder til vurderingen af strategiske forslag • En strategisk plans påvirkning på virksomhedens værdikæde, forsyningskæde, generiske strategi og vækststrategi • En strategisk plans påvirkning på virksomhedens økonomi
Faglige mål	Eleven skal kunne: • afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder • udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst • identificere, formulere og løse problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold • indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans • fortolke og formidle informationer om virksomhedsøkonomiske forhold bredt og i samspil med andre fag
Kernestof	Virksomheden og dens økonomi: • virksomhed i vækst Virksomhedsanalyse: • strategisk analyse af værdiskabelse, konkurrence og vækst samt udvikling af virksomhedens forretning
Anvendt materiale og omfang	Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime i-bog (2023) https://virksomhed.systime.dk/ Kapitel 19 + 20 + 21 + 22 + 23 + forskellige virksomheders hjemmesider Ca. 40 sider og 20 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde samt opgaveløsning

Forløb 7	Logistik
Forløbets indhold og fokus	• Logistik og logistikstyring, logistiksystemets opbygning, vare- og informationsflowet i logistiksystemet • Forskelle mellem indgående logistik, produktion, udgående logistik og returlogistik • Beslutningsmodellen for make or buy af aktiviteter • Informationsflowets betydning i den logistiske styring • Fordisme og agile manufacturing samt forskelle og ligheder mellem fordisme og agile manufacturing • Logistisk effektivitet, herunder elementerne under leveringsservice og de enkelte typer logistikomkostninger • Trade-off og trade-up samt vurdere, hvorvidt der er tale om trade-off eller trade-up ved ændringer • Make or buy ved indkøb af varer • Forskellige købsstrategier • Fordele og ulemper ved hhv. single sourcing og multiple sourcing • Faktorer, der påvirker leverandørvalget • Lagermotiver • Optimale indkøbstørrelse ved hjælp af Wilsons formel samt vurdere, hvornår Wilsons formel kan anvendes • ABC-analyse samt ABC-analyses resultater og anvendelsesmuligheder • Produktionsform og produktionslayout • Vurdere, om en virksomhed bør have egen produktion • Pull-konceptet og push-konceptet • Produktionen tilrettelægges efter et JIT-styringssystem samt et MRP-styringssystem • LEAN og spildtyper • Decentral lagerstruktur og central lagerstruktur • Lagertyper • Omkostningerne ved egen transport og ved ekstern transportør • Transportformer • TDC-formlen • Returlogistik • Gap-analyse og benchmarking • CSR's rolle i logistikstyringen
Faglige mål	Eleven skal kunne: • afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder • udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst • identificere, formulere og løse problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold • indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans • fortolke og formidle informationer om virksomhedsøkonomiske forhold bredt og i samspil med andre fag

	• anvende virksomhedsøkonomiske modeller, herunder modeller til optimering, og forklare modellernes forudsætninger • udvælge og anvende relevante matematiske og digitale værktøjer.
Kernestof	Forsyningskæde og logistik: • optimering af forsyningskæde og værdikæde • forsyningskæde og værdikæde • logistisk effektivitet • logistiske styringsprincipper • logistiske koncepter • optimering af den indgående logistik • indkøbsstyring • indkøbsstørrelse • optimering af produktion • produktionsstyring • optimering af udgående logistik • lagerstyring og lagersammensætning • distributionsstyring og valg af transport
Anvendt materiale og omfang	Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime i-bog (2023) https://virksomhed.systime.dk/ Kapitel 24 + 25 + 26 + 27 + 28 + 29 + forskellige virksomheders hjemmesider + relevante artikler Ca. 90 sider og 36 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, opgaveløsning samt elevfremlæggelser

Forløb 8	Optimering af pris og knappe ressourcer
Forløbets indhold og fokus	• Konkurrenceformer • Dækningsbidrag pr. stk., dækningsbidrag i alt, DOMS, DOMK, DIFB • Forskellige prisfastsættelsesmetoder • Totalmetoden, enhedsmetoden og differensmetoden • Nulpunktsberegninger • Knappe resurser, kapacitetsressurser og variable resurser • Optimal afsætningsplan under hensyntagen til en begrænsning i en knap faktor • Muligheder for at udvide aktiviteten • Lineær programmering
Faglige mål	Eleven skal kunne: • udvælge og anvende relevante matematiske og digitale værktøjer • afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder • udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst • identificere, formulere og løse problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold • indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans • anvende virksomhedsøkonomiske modeller, herunder modeller til optimering, og forklare modellernes forudsætninger
Kernestof	Optimering af virksomhedens aktivitet med og uden knap kapacitet: • prisfastsættelsesmetoder • aktivitetsoptimering under forudsætning af ufuldkommen konkurrence og forskellige omkostningsforløb • aktivitetsoptimering under hensyn til begrænsede ressourcer • optimering ved én og flere knappe faktorer • udvidelse af aktiviteten eller nye aktivitetsmuligheder.
Anvendt materiale og omfang	Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime i-bog (2023) https://virksomhed.systime.dk/ Kapitel 31 + 32 + relevante artikler Ca. 25 sider og 29 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde samt opgaveløsning

Forløb 9	Investering
Forløbets indhold og fokus	• Investeringsbegrebet og investeringsårsager • Kapitalværdimetoden • Den interne rentefodsmetode • Pay-back metoden • Investerings usikkerhedsfaktorer • Følsomhedsberegninger, herunder kritiske værdier for usikre forudsætninger
Faglige mål	Eleven skal kunne: • anvende virksomhedsøkonomiske modeller, herunder modeller til optimering, og forklare modellernes forudsætninger • udvælge og anvende relevante matematiske og digitale værktøjer • afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder • udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst • identificere, formulere og løse problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold
Kernestof	Investering og finansiering: • investeringsbegrebet og investeringens elementer • kapitalværdimetoden, intern rente og payback • følsomhedsanalyser
Anvendt materiale og omfang	Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime i-bog (2023) https://virksomhed.systime.dk/ Kapitel 33 + relevante artikler Ca. 30 sider og 20 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde samt opgaveløsning

Forløb	Finansiering, lån og renter
Forløbets indhold og fokus	• Finansiering • Fordele og ulemper ved finansiering med fremmedkapital og egenkapital • Den horisontale balancestruktur • Den vertikale balancestruktur • Hovedstol, rente, afdrag og ydelse • Annuitetslån og stående lån • Ydelse og effektiv rente
Faglige mål	Eleven skal kunne: • afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder • anvende virksomhedsøkonomiske modeller, herunder modeller til optimering, og forklare modellernes forudsætninger • udvælge og anvende relevante matematiske og digitale værktøjer • udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst • identificere, formulere og løse problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold • indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans
Kernestof	Investering og finansiering: • finansieringsbegrebet • balancestruktur • finansiering af virksomhedens løbende drift og anlægsinvesteringer med fremmed- eller egenkapital • annuitetslånets og det stående låns løbetid, afdrag, rente og ydelse • valg mellem alternative finansieringsformer
Anvendt materiale og omfang	Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich m.fl.: Virksomhedsøkonomi. Systime i-bog (2023) https://virksomhed.systime.dk/ Kapitel 34 + 35 + forskellige bankers hjemmesider + relevante artikler Ca. 15 sider og 10 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde samt opgaveløsning